

rectas jungens , elevatis ad cœlum oculis , et statim demissis , dicit :

Veni , sanctificator omnipotens aeterno Deus (benedicit oblata , prosequendo) , et benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

Dicto *Veni sanctificator* , ut supra , celebrans , ministrante diacono naviculam , et dicente *Benedicite , Pater reverende* , ponit incensum in thuribulum dicens :

Per intercessionem beati Michaelis Archangeli stantis à dextris altaris incensi , et omnium electorum suorum , incensum istud dignetur Dominus benedicere , et in odorem suavitatis accipere . Per Christum Dominum nostrum . Amen.

Deinde , accepto thuribulo per manum diaconi , nullam tunc faciens cruci reverentiam , incensat oblata , ter ducens thuribulum super calicem et hostiam simul in modum crucis , et ter circum calicem et hostiam , scilicet , bis à dextera ad sinistram , et semel à sinistra ad dexteram (diacono interim pedem calicis tenente manu dextera) , dispensans verba in qualibet incensatione hoc modo . In prima incensatione : *Incensum istud ;* in secunda : *à te benedictum ;* in tercchia : *ascendat ad te , Domine ;* in quarta : *descendat super nos ;* in quinta et sexta : *misericordia tua.*

Deinde , facta reverentia , incensal crucem et altare , ut dictum est supra , assistente eodem diacono , interim dicens : *Dirigatur , Domine , oratio mea sicut incensum in conspectu tuo : elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum . Pone , Domine , custodiam ori meo , et ostium circums-*

tantiæ labiis meis , ut non declinet cor meum in verba malitiæ , ad excusandas excusationes in peccatis ; et cum incensatur crux , diaconus amovet calicem ad partem Epistolæ , et incensata cruce , reponit in loco suo.

Cum reddit thuribulum diacono , dicit : *Accendat in nobis Dominus ignem sui amoris et flammarum aeternæ charitatis , Amen ;* et incensatur ab eo : et diaconus incensat chorum , et postremo subdiaconum tenentem patenam ; et ipse diaconus incensatur à thuriferario , et thuriferarius postea incensat acolythos et populum .

Celebrans , postquam incensatus fuerit , lavat manus , ministrantibus acolythis ampullam aquæ , cum pelvicia et manutergio , dicens :

Psalmus xxv.

Lavabo inter innocentes manus meas , et circumdabo altare tuum , Domine .

Ut audiam vocem laudis , et enarrarem universa mirabilia tua .

Domine , dilexi decorum domus tuæ , et locum habitationis gloria tua .

Ne perdas cum impiis , Deus , animam meam , et cum viris sanguinum vitam meam .

In quorum manibus iniquitates sunt : dextera eorum repleta est muneribus .

Ego autem in innocentia mea ingressus sum ; redime me , et miserere mei .

Pes meus stetit in directo : in ecclesiis benedic te , Domine .

Gloria Patri , et Filio , et Spiritui Sancto .

Sicut erat in principio , et nunc , et semper , et in sæcula sæculorum . Amen .

Deinde aliquantulum inclinatus in medio altaris, junctis manibus super eo, dicit : *Suscipe, sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam passionis, resurrectionis et ascensionis Jesu Christi Domini nostri, et in honorem beatae Mariæ semper Virginis, et beati Joannis Baptiste, et sanctorum apostolorum Petri et Pauli, et istorum, et omnium Sanctorum, ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem, et illi pro nobis intercedere dignentur in cælis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.*

Postea osculatur altare, et versus ad populum, extendens et jungens manus, voce paululum elevata, dicit : *Orale, fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.*

Minister seu circumstantes respondent : *Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ sue sanctæ.*

Sacerdos submissa voce dicit : *Amen.*

Deinde manibus extensis, absolute sine *Oremus* subjungit orationes secretas, quibus finitis, cum pervenerit ad conclusionem dicit : *Per omnia sæcula sæculorum, cum Præfatione.*

Cum dicitur *Præfatio*, diaconus et subdiaconus stant retro post celebrantem, et paulo antequam dicatur *Sanctus*, accedunt ad altare, ubi cum celebrante hinc inde dicunt *Sanctus*, et quæ sequuntur usque ad Canonem. Deinde diaconus accedit ad sinistram celebrantis, ei assistens dum dicitur Canon, nisi alius sacerdos assistat, quia junc ipse staret ad dexteram aliquantulum post

celebrantem : subdiaconus vero tunc stat post celebrantem.

Ad finem Præfationis accenduntur duo saltem intortilia ab acolythis, quæ extinguuntur post elevationem calicis, nisi aliqui sint communicandi, et tunc extinguuntur post communionem. In diebus etiam jejuniorum et in Missis pro defunctis, tenentur accensa usque ad communionem.

CANON MISSÆ.

Sacerdos, extendens, elevans et jungens manus, elevans ad cœlum oculos, et statim demittens, profunde inclinatus ante altare, manibus super eo positis, dicit :

Te igitur, clementissime Pater, per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus (osculatur altare), uti accepta habeas et benedicas (jungit manus : deinde signaliter super oblata) hæc + dona, hæc + munera, hæc + sancta sacrificia illibata (extensis manibus prosequitur) ; in primis quæ tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta catholica, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum, una cum famulo tuo Papa nostro N., et Antistite nostro N., et Rege nostro N., et omnibus orthodoxis, atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

COMMEMORATIO PRO VIVIS.

Memento, Domine, famulorum, famularumque tuarum N. et N. (jungit manus, et orat aliquantulum pro quibus orare intendit : deinde manibus extensis prosequitur), et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est, et nota devo-

*tio ; pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt
hoc sacrificium laudis, pro se, suisque omnibus,
pro redemptione animarum suarum, pro spe salu-
tis et incolumitatis suæ, tibique reddunt vota sua
æterno Deo, vivo et vero.*

INFRA ACTIONEM.

*Communicantes, et memoriam venerantes, in
primis gloriosæ semper Virginis Mariae, Genitri-
cis Dei et Domini nostri Iesu Christi; sed et bea-
torum apostolorum ac martyrum tuorum Petri et
Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jaco-
bi, Philippi, Bartolomæi, Matthæi, Simonis et
Thadæi, Lini, Cleti, Clementis, Xisti, Cornelii,
Cypriani, Laurentii, Chrysogomi, Joannis et Pau-
li, Cosmæ et Damiani, et omnium Sanctorum tuo-
rum, quorum meritis precibusque concedas, ut in
omnibus protectionis tuae muniamur auxilio (jun-
git manus). Per eundem Christum Dominum nos-
trum. Amen.*

Tenens manus expansas super oblata, dicit :
*Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et
cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut pla-
catus accipias, diesque nostros in tua pace dispo-
nas, atque ab æterna damnatione nos eripi, et in
electorum tuorum jubeas grege numerari (jungit
manus). Per Christum Dominum nostrum. Amen.*

*Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quæ-
sumus (signat ter super oblata), bene+dictam,
adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabi-
lemque facere digneris (signat semel super hos-
tiæ, et semel super calicem); ut nobis Cor+pus
et Sant+quis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri
Iesu Christi.*

Cum autem celebrans dicit : *Quam obla-
tionem... diaconus accedit ad ejus dexteram, et ibi
in superiori gradu altaris genuflexus, cum Sa-
cramentum elevatur, fimbrias planetæ elevat, et
quando opus est, se erigens, calicem discoope-
rit, et cooperit, et cum celebrante genuflectit.
Subdiaconus genuflectit in loco suo. Thurifera-
rius genuflexus in cornu Epistolæ, ter incensat
hostiam, cum elevatur, et similiter calicem, po-
situ incenso in thuribulum absque benedictione.*

*Qui pridie quam pateretur (accipit hostiam);
accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas
(elevat oculos ad cœlum), et elevatis oculis in cœ-
lum ad te Deum Patrem suum omnipotentem, tibi
gratias agens (signat super hostiam), bene+dixit,
fregit, deditque discipulis suis, dicens : Accipite,
et manducate ex hoc omnes.*

Tenens ambabus manibus hostiam inter indi-
ces et pollices, profert verba consecrationis se-
creto, distincte, et attente super hostiam, et si-
mul super omnes, si plures sint consecrandæ :
Hoc est enim Corpus meum.

Prolatis verbis consecrationis, statim hostiam
consecratam genuflexus adorat: surgit, ostendit
populo, reponit super corporale, iterum ado-
rat; et non disjungit pollices et indices, nisi
quando hostia tractanda est, usque ad abluti-
onem digitorum.

Tunc detecto calice à diacono dicit : *Simili
modo postquam conatum est (ambabus manibus
accipit calicem), accipiens et hunc præclarum ca-
licem in sanctas ac venerabiles manus suas, item
tibi gratias agens (sinistra tenens calicem, dexte-
ra signat super eum), bene+dixit, deditque disci-*

pulis suis, dicens : *Accipite, et bibite ex eo omnes* (profert verba consecrationis secreto, super calicem, tenens illum parum elevatum) : *Hic est enim calix Sanguinis mei, novi et aeterni testamenti : mysterium fidei : qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

Prolatis verbis consecrationis, deponit calicem super corporale, et dicens secreto : *Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis, genitus adorat : surgit, ostendit populo, deponit, diaconus cooperit, et sacerdos iterum adorat.*

Reposito calice, diaconus reddit ad librum nisi alius assistat. Cæteri surgunt, et stant in locis suis.

Deinde sacerdos disjunctis manibus dicit : *Unde et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejusdem Christi Filii tui Domini nostri tam beate Passionis, ne non et ab inferis Resurrectionis, sed et in celos gloriose Ascensionis, offerimus præclaræ Majestati tuæ de tuis donis acceditis (jungit manus, et signat ter super hostiam et calicem simul) Hostiam + puram, Hostiam + sanctam, Hostiam + immaculatam (signat semel super hostiam et semel super calicem), Panem + sanctum vitæ æternæ, et calicem + salutis perpetuae.*

Extensis manibus prosecutur : *Supra quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris ; et accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel, et sacrificium patriarchæ nostri Abrahæ, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum Sacrificium, immaculatam Hostiam.*

Profunde inclinatus, junctis manibus, et super altare positis, dicit : *Suplices te rogamus, omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime altare tuum in conspectu divinae Majestatis tue ; ut quotquot (osculatur altare) ex hac altaris participatione, sacro-sanctum Filii tui (jungit manus, signat semel super hostiam et semel super calicem) Corpus et Sanguinem sumpersumus (seipsum signat), omni benedictione cœlesti et gratia repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.*

COMMEMORATIO PRO DEFUNCTIS.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum N. et N., qui nos præcesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis.

Jungit manus, orat aliquantulum pro iis defunctis pro quibus orare intendit, deinde extensis manibus prosecutur : *Ipsis Domine, et omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas deprecamur (jungit manus et caput inclinat). Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.*

Manu dextera percutit sibi pectus, elata parum voce, dicens : *Nobis quoque peccatoribus famulis tuis, de multitudine miserationum tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus, cum Joanne, Stephano, Mathia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agneta, Cæcilia, Anastasia, et omnibus Sanctis tuis ; intra quorum nos consortium, non æstimator meriti, sed venie, quæ-*

sumus, largitor admittit (jungit manus). Per Christum Dominum nostrum.

Per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas (signat ter super hostiam et calicem simul, dicens) : Sanctificas, vivificas, benedicis, et praestas nobis.

Cum celebrans dicit : Per quem hæc omnia... diaconus, facta Sacramento genuflexione, accedit ad dexteram celebrantis, et quando opus est, discooperit calicem, et cum celebrante adorat : similiiter cooperit, et iterum genuflectit.

Diaconus discooperit calicem, sacerdos genuflectit, accipit Sacramentum dextera, et tenens sinistra calicem, signal cum hostia ter à labio ad labium calicis, dicens : Per ipsum, et cum ipso, et in ipso (bis signat inter calicem et pectus), est tibi Deo Patri + omnipotenti, in unitate Spiritus + Sancti (elevans parum calicem cum hostia, dicit), omnis honor et gloria.

Reponit hostiam, diaconus cooperit calicem, sacerdos genuflectit, surgit et dicit : Per omnia sœcula sæculorum. R. Amen. (Jungit manus). Oremus. Præceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere (extendit manus) : Pater noster, qui es in cælis; sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in cælo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimittite nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in temptationem. R. Sed libera nos à malo. Sacerdos secreto dicit : Amen.

Cum celebrans incipit Pater noster, diaconus vadit retro post celebrantem, facta prius Sacramento genuflexione, ubi stat dum dicitur Oratio

dominica. Diaconus stans retro post celebrantem, cum in Oratione dominica dicitur : Et dimitte nobis debita nostra, facta ibidem genuflexione, vadit ad dexteram celebrantis, et subdiaconus circa finem Orationis dominicæ, facta item genuflexione, revertitur ad altare, et stans in cornu Epistolæ, porrigit patenam diacono, qui eam discooperit, et purificatorio abstergens, dat celebranti, illius manum osculando, et quando opus est, discooperit et cooperit calicem, et cum celebrante adorat. Subdiaconus, redditâ patena, et deposito velo quod ab humeris ejus pendebat, genuflectit, et descendit retro post celebrantem.

Deinde sacerdos accipit patenam inter indicem et medium digitos, et dicit : Libera nos, quasumus, Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus et futuris : et intercedente beata et gloria sa semper Virgine, Dei Genitrice Maria, cum beatis apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andrea, et omnibus Sanctis (signat se cum patena a fronte ad pectus, et eam osculatur), da propitius pacem in diebus nostris, ut ope misericordiae tuæ adjungi, et à peccato simus semper liberi, et ab omnibus perturbatione securi.

Submittit patenam hostiæ, diaconus discooperit calicem, sacerdos genuflectit, surgit, accipit hostiam, frangit eam super calicem per medium, dicens : Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum (partem, quæ in dextera est, ponit super patenam ; deinde ex parte, quæ in sinistra remansit, frangit particulam, dicens) : Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus (aliam medianam partem cum ipsa sinistra ponit super patenam, et dextera tenens particu-

lam super calicem , ac sinistra calicem , dicit).
Per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Cum ipsa particula signat ter super calicem ,
dicens : *Pax + Domini sit + semper vobis+cum.
R. Et cum spiritu tuo.*

Cum dicitur *Pax Domini*, subdiaconus ite-
rum genuflectens , accedit ad sinistram celebran-
tis et simul dicunt *Agnus Dei*.

Sacerdos particulam ipsam immittit in cali-
cem , dicens secreto : *Hæc commixtio et consecra-
tio Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Chris-
ti fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.*

Diaconus cooperit calicem , sacerdos genuflec-
tit , surgit , et inclinatus Sacramento , junctis
manibus , et ter pectus percutiens , dicit : *Agnus
Dei , qui tollis peccata mundi , miserere nobis.*

Agnus Dei , qui tollis peccata mundi , miserere nobis.

*Agnus Dei , qui tollis peccata mundi , dona no-
bis pacem.*

Subdiaconus , facta ibidem Sacramento genu-
flexione , redit post celebrantem , diaconus vero
à dextris genuflexus expectat pacem : et cum
celebrans osculatur altare , diaconus ipse se eri-
gens , simul osculatur illud extra corporale , et
a celebrante dicente *Pax tecum complexus* , ac-
cipit pacem , sinistris genis sibi invicem appro-
pinquantibus ¹ , et ei respondit : *Et cum spiritu tuo.* Postea iterum Sacramento in altari adorato,

¹ Diaconus accipiens pacem à celebrante debet simul suppo-
nere brachia sua brachiis celebrantib; similiter id facere de-
bet subdiaconus accipiens pacem à diacono. (S. R. C. 23 maji
1846). Y es de notar que el que da la paz no hace inclinación
alguna al que la recibe , pero este la hace antes y después.

vertit se ad subdiaconum retro post celebrantem ,
et similiter dat ei pacem. Subdiaconus , accepta
pace à diacono , et facta altari genuflexione , co-
mitatus ab acolytho , vadit ad chorum , et dat pa-
cem primo eujusque ordinis , dignioribus prius ,
deinde minus dignis ; et reversus ad altare , fac-
ta genuflexione , dat pacem acolytho qui ipsum
comitaverat , qui aliis acolythis circa altare dat
pacem : deinde subdiaconus vadit ad dexteram
celebrantis , et quando opus est , discooperit ca-
licem , accipit ampullam vini , et infundit , quan-
do celebrans vult purificare. Diaconus post da-
tam pacem subdiacono , vadit ad librum.

Deinde sacerdos , junctis manibus super alta-
re , inclinatus , dicit sequentes orationes : *Domine
Iesu Christe , qui dixisti Apostolis tuis : Pacem
relinquo vobis , pacem meam do vobis ; ne respicias
peccata mea , sed fidem Ecclesie tuæ ; eamque se-
cundum voluntatem tuam pacificare et coadunare
digneris. Qui vivis et regnas Deus per omnia sæ-
cula sæculorum. Amen.*

Osculatur altare , et dans pacem , dicit : *Pax
tecum. R. Et cum spiritu tuo.*

*Domine Iesu Christe , Fili Dei vivi , qui ex vo-
luntate Patris , cooperante Spiritu Sancto , per mor-
tem tuam mundum vivificasti ; libera me per hoc
sacrosanctum Corpus et Sanguinem tuum ab om-
nibus iniuriatibus meis , et universis malis , et fac
me tuis semper inhærere mandatis , et à te num-
quam separare permittas. Qui cum eodem Deo Pa-
tre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæ-
cula sæculorum. Amen.*

*Perceptio Corporis tui , Domine Iesu Christe ,
quod ego indignus sumere præsumo , non mihi pro-*

veniat in judicium et condemnationem, sed pro tua pietate proxit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

Genusflectit, surgit, et dicit: *Panem celestem accipiam, et nomen Domini invocabo.*

Deinde, parum inclinatus, accipit ambas partes hostiae inter pollicem et indicem sinistræ manus, et patenam inter eundem indicem et medium, et dextera percutiens pectus, elevata aliquantulum voce, dicit ter devote et humiliiter: *Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.*

Postea dextera se signans cum hostia super patenam, dicit: *Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam aeternam. Amen.*

Sumit reverenter ambas partes hostiae, jungit manus, et quiescit aliquantulum in meditatione Sanctissimi Sacramenti. Deinde subdiaconus discooperit calicem, sacerdos genuflectit, colligit fragmenta, si quae sint, extergit patenam super calicem, interim dicens: *Quid retribuam Domino, pro omnibus quae retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.*

Accipit calicem manu dextera, et eo se signans dicit: *Sanguis Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam aeternam. Amen.*

Sumit totum Sanguinem cum particula.

Dum celebrans se communicat, stant diaconus et subdiaconus profunde inclinati versus altare.

Si qui sint communicandi, eos communicet,

antequam se purifiet; sed prius communicet diaconum et subdiaconum, deinde alios per ordinem, et diaconus purificationem eis ministret. Interim à choro cantatur antiphona, quæ dicitur *Communio*.

Postea dicit: *Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus; et de munere temporali fat nobis remedium sempiternum.*

Interim porrigit calicem subdiacono, qui infundit in eo parum vini, quo se purifcat; deinde prosecutur: *Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis, quem potavi, adhaereat visceribus meis: et praesta, ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt Sacramenta. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.*

Abluit digitos, extergit, sumit ablutionem, et exterget os.

Diaconus desert librum Missalis ad cornu Epistolæ, deinde vadit retro post celebrantem, subdiaconus vero vadit ad cornu Evangelii, ubi calicem mundat, aptat cum purificatorio, patena et palla cooperit, plicat corporale, reponit in bursam, et illam ponit super calicem cooptatum velo, quem collocat in altari, vel super credentiam, ut prius; postea reddit ad locum suum retro post diaconum.

In Quadragesima, dicto per celebrantem *Oremus*, diaconus in cornu Epistole, vertens se ad populum, junctis manibus, dicit, ut supra, *Humblete... quo dicto, vertit se versus altare à tergo celebrantis, et celebrans dicit orationes super populum.*

Dicto post ultimam orationem: *Dominus vo-*

biscum. **R.** *Et cum spiritu tuo, diaconus dicit : Ite, Missa est. R.* *Deo gratias ; et cum celebrante vertit se ad populum¹.*

Dicto *Ite, Missa est* vel *Benedicamus Domino*, sacerdos inclinat se ante medium altaris, et manibus junctis super illud dicit : *Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis meæ : et præsta, ut sacrificium, quod oculis tuæ Majestatis indignum obtuli, tibi sit acceptabile, mihique, et omnibus, pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile. Per Christum Dominum nostrum. Amen.*

Deinde osculatur altare, et elevatis oculis, extendens, elevans et jungens manus, caputque cruci inclinans, dicit : *Benedicat vos omnipotens Deus*, et versus ad populum, semel tantum benedicens, etiam in Missis solemnibus, prosequitur : *Pater, et Filius +, et Spiritus Sanctus. R. Amen.*

Celebrans eadem voce et modo, quo in Missis privatis, semel tantum benedicit populo, nisi sit Episcopus, vel Abbas, ut infra ; et dicto Evangelio secundum Joannem, vel alio, ut supra, ministrante subdiacono librum, si opus est, discedit cum ministris, ordine et modo quo venerat².

¹ *Sacerdos dicere debet submissa voce in Missa solemní : Benedicamus Domino et Requiescant in pace, non vero Ite, Missa est. (S. R. C. 7 sept. 1816).*

² Hechas las reverencias convenientes y cubiertos con sus bonetes. Al llegar á la sacristía repiten las debidas inclinaciones á la cruz, y los ministros la hacen tambien al celebrante.

CAPÍTULO VIII.

De la accion de gracias despues de la misa.

Además del rezo que trae el Misal para dar gracias, os debeis entretener en meditar : Quién es el que habeis recibido y teneis en vuestro interior... Y quién sois vos... Los males de que os puede librar... Los bienes que os puede conceder... Las gracias que os puede dispensar... Dicho si sabéis aprovechar tan buena oportunidad... Mientras duran las especies sacramentales continúa el Señor causando gracia, á la manera de una fuente que mana agua de gracias : dicho el que sabe aprovecharse. Las especies sacramentales se dice comúnmente que duran media hora despues de haber comulgado ; pues por espacio de ese tiempo os debeis entretener en conversar con el Señor, y pedirle perdón de las faltas ; le habeis de suplicar os conceda gracias para vos y para los otros.

Como Satanás es tan envidioso, no puede sufrir el que los sacerdotes se entretengan con el Señor despues de la santa misa ; así es que les rempuja, les molesta y casi les pincha para que se vayan luego despues que han celebrado. ¡Ay, amadísimo sacerdote, no os dejéis engañar ! Contemplad á Jesús en vuestros brazos como María santísima, como san José, como el anciano Simeón ; no solo le contemplareis niño, sino como bajado de la cruz en el regazo de su santísima Madre. Contempladle como padre, como hermano, amigo, esposo del alma ; como á maestro, médico, pastor. Comunicadle las penas ; decidle